

راهنمای تدریس

کتاب‌های «حق تلاوت او۲»

ویژه آموزش تجوید و سماع قرآن کریم

از مجموعه کتاب‌های آموزش

مراکز دارالقرآن الکریم

وزارت آموزش و پرورش

وزارت آموزش و پرورش
معاونت پرورشی و فرهنگی
اداره کل قرآن، عترت و نماز

عنوان و نام پدیدآور: راهنمای تدریس کتاب‌های حق تلاوت ۱ و ۲: ویژه آموزش تجوید و قرآن کریم/
تهیه کننده اداره کل قرآن، عترت و نماز.
مشخصات نشر: تهران: وزارت آموزش و پرورش، معاونت پرورشی، موسسه فرهنگی منادی تربیت، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری: ۱۰۴ص: مصور(رنگی).
فروخت: ... مجموعه کتاب‌های آموزشی مراکز دارالقرآن الکریم وزارت آموزش و پرورش.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۹۰-۱۸۵-۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: قرآن -- تجوید -- راهنمای آموزشی

موضوع: Quran -- Recitation -- Study and teaching

موضوع: قرآن -- قرأت -- راهنمای آموزشی

موضوع: Quran -- Readings -- Study and teaching

شناسه افزوده: ایران. وزارت آموزش و پرورش. اداره کل قرآن، عترت و نماز

شناسه افزوده: ایران. وزارت آموزش و پرورش. موسسه فرهنگی منادی تربیت

زده بندی کتاب: ۱۳۹۸ ۲۷/۶/۹۷۹ BP

زده بندی دیسک: ۲۹۷/۱۵/۰۷

شماره کتابخانه ملی: ۵۱۲۹۰۰۰

وزارت آموزش و پرورش
معاونت پرورشی و فرهنگی
اداره کل قرآن، عترت و نماز

مؤسسه فرهنگی
منادی تربیت

راهنمای تدریس کتاب‌های حق تلاوت ۱ و ۲ ویژه آموزش تجوید و مفاهیم قرآن کریم

تهیه کننده: اداره کل قرآن، عترت و نماز
صفحه‌آرایی و طرح جلد: مرکز گرافیک آوند

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: دقت

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۰۰,۰۰۰ ریال

چاپ اول: ۱۳۹۸

ISBN 978-600-390-185-8

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۹۰-۱۸۵-۸

Email: info@monadi.org

WWW.monadi.org

تهران. خیابان استاد نجات‌الهی. بین تقاطع سمیه و طالقانی. کوچه بیمه. پلاک ۲۶

تلفن فروشگاه: ۸۸۹۳۱۸۵۲ تلفن پخش: ۸۸۹۱۲۷۲۸ نمایر: ۸۸۸۹۴۲۹۰

۸	مقدمه
۱۰	بخش اول: راهنمای کلی تدریس کتاب های «حق تلاوت ۱ و ۲»
۱۱	الف) دانستنی های عمومی آموزش تجوید
۱۴	ب) نکات آموزشی بخش تجوید
۲۱	ج) ارائه کنوی تلاوت تقلیدی
۲۳	د) دانستنی های عمومی آموزش مفاهیم
۲۳	منظور از آموزش مفاهیم چیست؟
۲۳	چرا آموزش مفاهیم ضروری است؟
۲۶	ه) روش کلی آموزش مفاهیم دروس
۲۷	فعالیت اول
۲۸	فعالیت دوم
۳۰	فعالیت سوم
۳۲	و) روش آموزش اندیشه و تدبیر
۳۳	ز) روش آموزش حفظ قرآن
۳۵	بخش دوم: دانستنی های اختصاصی هر درس از کتابهای «حق تلاوت ۱ و ۲»
۳۶	الف) دانستنی های اختصاصی هر درس از کتاب حق تلاوت ۱
۳۶	درس اول: «تجوید»
۳۶	درس دوم: «و»

۴۱	درس سوم: «غ»
۴۴	درس چهارم: «ث»
۴۷	درس پنجم: «ذ»
۵۰	درس ششم: «ظ»
۵۳	درس هفتم: «ض»
۵۷	درس هشتم: «ص»
۵۹	درس نهم: «ط»
۶۲	درس دهم: «ح»
۶۴	درس یازدهم: «ع»
۶۷	ب) دانستنی‌های اختصاصی هر فصل در کتاب حق تلاوت ۲
۶۸	درس اول: «ک»
۷۴	درس دوم: «ل»
۷۸	درس سوم: «ن»
۸۱	درس چهارم: «ر»
۸۵	درس پنجم: «ج»
۸۹	درس ششم: «ش»
۹۲	درس هفتم: «ی»
۹۵	درس هشتم: «ب»
۱۰۰	درس نهم: «م»
۱۰۴	درس دهم: «ف»

الَّذِينَ آتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَن
 يَكْفُرْ بِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ؛ کسانی که کتاب آسمانی به آنها داده ایم
 آن را خوانده و حق خواندن آن را (در مقام عمل) نیز بجا آورند، آنان اهل
 ایمانند و آنها که به کتاب خدا کافر شوند (و حق شناسی نکنند) آن گروه
 زیانکاران عالمند. (بقره ۱۲۱)

مبانی «حق تلاوت» در این آیه تعبیر پر معنایی است که خط مشی
 ما را در برابر قرآن مشخص می‌سازد چرا که مردم در برابر
 آیات الهی چند گروه شدند. گروه اول بیشتر بر ادای الفاظ تأکید دارند و به محتوا
 کمتر توجه می‌کنند تا چه رسد به عمل کردن به آن. دومین گروه، از الفاظ
 فراتر رفته، در معانی دقت می‌کنند و در نکات قرآن می‌اندیشند و از علوم
 آن آگاهی می‌یابند اما متأسفانه در عمل به آن تلاش کافی ندارند. ولی گروه
 سوم همان مؤمنان راستینند. این گروه قرآن را به عنوان یک کتاب عمل و
 برنامه کامل زندگی پذیرفته‌اند و خواندن الفاظ، حرکت معنای و اندیشه در مفاهیم
 را مقدمه‌ای برای عمل می‌دانند. لذا هر زمان که قرآنی خوانند روح تازه‌ای
 در کالبد آنان دمیده می‌شود و این همان «حق تلاوت» است.
 کتاب‌های «حق تلاوت» که با توجه به ضرورت در نظر گرفتن نیاز
 مخاطبان در امر آموزش تجوید و مفاهیم قرآن کریم در ۴ جلد تألیف شده
 است. علاوه بر برخورداری از نگاهی متفاوت در امر آموزش تجوید، ابتکار و
 نوآوری در چینش دروس و شیوه‌ی بیان و انتقال محتوا، حاوی مباحثی همچون
 مفاهیم، آشنایی با برخی تلاوت‌های زیبا و قابل تقلید از مشاهیر فن، حفظ،
 آداب تلاوت، احادیث مربوط به قرآن، شیوه نگارش مخصوص قرآن کریم
 و سایر مباحث قرآنی می‌باشد.

جلد های اول و دوم این کتب (حق تلاوت ۱ و ۲) ویژه آموزش «مخارج و صفات حروف» و جلدهای سوم و چهارم (حق تلاوت ۳ و ۴) مربوط به آموزش «احکام حروف» می باشد. ضمناً در هر چهار جلد گام های اولیه برای درک معنای عبارات و آیات قرآن کریم و نیز اندیشه و تدبر در مفاهیم آیات و حفظ موضوعی برخی از آیات برداشته شده است.

کتاب حاضر به منظور آشنایی مریبان محترم با روش تدریس کتب «حق تلاوت ۱ و ۲». در دو بخش ارائه می گردد. محتوای بخش اول شامل دانستنی های عمومی آموزش تجویز، گام های آموزشی بخش تجوید، ارائه الگوی تلاوت تقلیدی، دانستنی های عمومی آموزش مفاهیم، روش کلی آموزش مفاهیم، روش آموزش اندیشه و تدبر و حفظ قرآن، و محتوای بخش دوم شامل دانستنی های اختصاصی هر درس از کتاب ۱ و ۲ به صورت مجزا است.

در پایان از اساتید بزرگوار آقایان: جاسم حینی زاده، مسعود و کیل، داوود خلوصی و همه مشاورین محترم تقدیر و تشکر می نمایم.

اداره کل قرآن، عترت و نماز
معاونت پرورشی و فرهنگی وزارت آموزش و پرورش